

Statenstuk 793

Krediet en Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid (Voorstel o. Najaarsnota 2000)

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Milieu, Water en Groen op
11 september 2000

A-stuk

Behandeld door mevrouw C. Scholten, telefoonnummer (0592) 365726
Portefeuillehouder: mevrouw A. Edelenbosch

Inleiding

Op 4 juli hebben wij het Provinciaal ambitiestatement Drenthe (PAS) vastgesteld. Het PAS is ter inzage in de leeskamer gelegd. Dit ambitiestatement vormt samen met het beleidskader Leren voor duurzaamheid (dat op 28 juni 1999 aan de Tweede Kamer is aangeboden; tevens ter inzage), het beleid voor Leren voor duurzaamheid in Drenthe voor de komende vier jaar. Kern van het beleid is het verbreden van natuur- en milieueducatie (NME) naar Leren voor duurzaamheid. De provincie Drenthe heeft, in nauwe samenspraak met het Interprovinciaal Overleg (IPO), actief meegeschreven aan het beleidskader Leren voor duurzaamheid.

Voor de uitvoering van dit beleid verleent de staatssecretaris van landbouw, natuurbeheer en visserij (LNV) een incidentele subsidie voor de uitvoering van het Programma Leren voor duurzaamheid aan de provincie Drenthe. De incidentele rijkssubsidie zal verleend worden voor een tijdvak van vier jaar, eindigend op 31 december 2003. De provincie Drenthe zal jaarlijks (periode 2000 tot en met 2003) een bijdrage van ongeveer f 250.000,- ontvangen.

Na intensieve onderhandelingen tussen de betrokken departementen en de twaalf provincies (IPO) is overeengekomen dat tegenover de rijksbijdrage van f 32 miljoen (f 26,8 miljoen vrij beschikbaar en f 5,2 miljoen rijksprojecten) de provincies f 6 miljoen als cofinanciering bijdragen. Volgens de daarbij overeengekomen verdeelsleutel komt de bijdrage voor Drenthe uit op circa 4%, zijnde f 72.500,- per jaar (zie bijlage 2).

Advies

1. Een krediet Leren voor duurzaamheid instellen voor de periode 2000 tot 2003.
2. In de jaren 2001 tot en met 2003 jaarlijks f 72.500,- reserveren voor Leren voor duurzaamheid uit de middelen voor nieuw beleid.
3. In 2000 f 32.500,- dekken uit het krediet Onvoorziene uitgaven 2000.
4. Het krediet vullen met:
 - a. de jaarlijkse bijdrage van het Rijk van f 250.000,-, verkregen op grond van het eenmalig subsidiebesluit van de staatssecretaris van LNV, N2000/3031;
 - b. de in 2000 uit het NMP-voorjaarsprogramma gereserveerde bijdrage van f 40.000,-;
 - c. de hiervoor onder 2 en 3 bedoelde bijdragen.
5. Mogelijk te verwerven bijdragen van gemeenten en waterschappen ten behoeve van de cofinanciering voor Leren voor duurzaamheid in mindering brengen op de hiervoor genoemde provinciale bijdrage.
6. Ten aanzien van dit besluit een voorbehoud maken in de zin dat het nu genomen besluit een principebesluit betreft en in finale zin te besluiten in het kader van de besluitvorming over de begroting 2001/Najaarsnota 2000.
7. De als bijlage bij het ontwerpbesluit gevoegde Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid vaststellen.
8. De subsidieregeling plaatsen in het Provinciaal blad, met de vermelding dat de regeling in werking treedt op 15 oktober 2000 en terugwerkt tot 1 juli 2000.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

In de periode 2000 tot 2003 zorgen voor verbreding van Natuur- en milieueducatie naar Leren voor duurzaamheid. Betrekken van nieuwe partners en doelgroepen bij het proces van Leren voor duurzaamheid. Een stevige basis leggen voor verdere ontwikkeling van Leren voor duurzaamheid na 2003. Daartoe een regeling vaststellen waarmee de beschikbare financiële middelen verdeeld kunnen worden.

Argumenten

- 1.1 *Deelname aan Leren voor duurzaamheid levert een win-win-situatie op*
De provincie ontvangt enerzijds een aanzienlijke rijksbijdrage voor het vormgeven van haar duurzaamheidsbeleid en anderzijds kan via Leren voor duurzaamheid een adequaat kader worden gerealiseerd om met andere overheden en partners inhoud te geven aan Leren voor duurzaamheid. Bovendien sluit Leren voor duurzaamheid naadloos aan op het beleid dat wij op dit moment ontwikkelen omtrent Duurzame ontwikkeling. Leren voor duurzaamheid kan hier bovendien een actieve rol in spelen.
- 1.2 *Een krediet draagt bij aan de inzichtelijkheid van inkomsten en uitgaven omtrent Leren voor duurzaamheid*
Wanneer de provinciale middelen niet aan het krediet worden toegevoegd, moeten projectaanvragen steeds aan meerdere kredieten worden getoetst. Dat maakt de werkwijze bij toekenning omslachtig en bovendien wordt de controle door de accountant op de hoogte van de provinciale bijdragen niet helderder.
- 1.3 *Het Rijk dit om administratieve redenen (accountant en dergelijke) vereist*
Het Ministerie van LNV heeft aan de beschikbaarstelling van de rijksmiddelen de eis verbonden dat een accountant jaarlijks verklaart hoeveel van de beschikbaar gestelde middelen in dat jaar zijn uitgegeven en hoeveel geld is overgeheveld naar een volgend jaar. Daarnaast moet de accountant verklaren welk percentage van de totale projectkosten is betaald door de lokale overheden. Door het instellen van een nieuw krediet, worden de uitgaven en inkomsten inzichtelijk gemaakt. Dit in tegenstelling tot een fonds dat jaarlijks niet wordt afgesloten en lastiger te controleren is.
- 2.1 *De cofinancieringsbijdrage vloeit voort uit afspraken tussen de twaalf provincies en het Rijk*
De cofinancieringsbijdrage vloeit voort uit het onderhandelingsproces tussen de betrokken departementen en de twaalf provincies (IPO). Overeengekomen is dat tegenover de rijksbijdrage van f 32 miljoen (f 26,8 miljoen vrij beschikbaar en f 5,2 miljoen rijksprojecten) de provincies f 6 miljoen als cofinanciering bijdragen. Volgens de daarbij overeengekomen verdeelsleutel komt de bijdrage voor Drenthe uit op circa 4%, zijnde f 72.500,-- per jaar (zie bijlage 2, brief IPO d.d. 14 december 1999).
- 2.2 *Verhaal van een deel van de cofinancieringsbijdrage op gemeenten en waterschappen is goed mogelijk*
Uitgangspunt is dat gemeenten en waterschappen de komende jaren ook een financiële bijdrage gaan leveren. Deze intentie is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen formeel uitgesproken in het overleg met Rijk en het IPO. Het is aan de provincies hierover met de Drentse gemeenten en waterschappen afspraken te maken. Het is dus mogelijk dat de provincie Drenthe de cofinancieringsbijdrage (deels) weer terugverdient.
- 3.1 *Ook voor 2000 moet nog in cofinanciering worden voorzien*
Hiertoe is in het NMP-voorjaarsprogramma 2000 reeds f 40.000,-- gereserveerd voor de cofinanciering van Leren voor duurzaamheid. Wij hebben op dit moment geen zicht op de mogelijkheden van gemeenten en waterschappen om binnen de lopende begroting bedragen voor Leren voor duurzaamheid vrij te maken.

Om te voorzien in de resterende f 32.500,-- voor het jaar 2000, wordt voorgesteld dekking te zoeken in de post Onvoorzien. Voorzover alsnog een bijdrage van gemeenten en waterschappen kan worden verworven, kan de provinciale bijdrage evenredig verlaagd worden.

- 7.1 *De subsidieregeling vormt de juridische basis op grond waarvan de beschikbare middelen uit het krediet Leren voor duurzaamheid kunnen worden uitgegeven*
Op basis van de Algemene wet bestuursrecht is een subsidieregeling noodzakelijk.

Uitvoering

Tijdsplanning

Oktober 2000 - december 2003

Financiën (2000 tot en met 2003)

Totale kosten	f	1.290.000,--	
Externe kosten	f	1.000.000,--	
Garantstelling provincie	f	290.000,--	(= 4 x f 72.500,--)

Monitoring en evaluatie

Het plan van aanpak Monitoring en evaluatie zal in het najaar van 2000 aan het college van gedeputeerde staten worden voorgelegd.

Extern betrokkenen

Diversen.

Communicatie

Door middel van publicatie in het Provinciaal blad bekendmaken dat het krediet met bijbehorende subsidieregeling in werking treedt. In juli 2000 is een brochure Leren voor duurzaamheid uitgegeven en actief verspreid via de leden van het provinciale Platform Leren voor duurzaamheid. Hierin hebben zitting alle Drentse gemeenten, de vier waterschappen en provinciale maatschappelijke organisaties. Er wordt op dit moment nagedacht over hoe het platform versterkt kan worden met vertegenwoordigers uit bijvoorbeeld het bedrijfsleven.

Daarnaast speelt het platform een actieve rol als het gaat om het beoordelen van ingediende projecten (het platform geeft een pre-advies aan de betrokken beleidsambtenaren). Tevens zullen ook de bestuurlijke contacten over Leren voor duurzaamheid geïntensiveerd worden. Er wordt nog over nagedacht hoe dit vorm kan krijgen. Daarnaast zullen ontwikkelingen rondom Leren voor duurzaamheid actief met betrokken beleidsafdelingen (bijvoorbeeld Milieubeheer en Economische Zaken) worden gecommuniceerd. Daarnaast zullen er regelmatig persberichten worden opgenomen in bladen, zoals de Milieuwijzer en dergelijke.

Bijlagen

1. Eenmaligsubsidiebesluit staatssecretaris LNV (in concept; vanwege de vakantieperiode is de brief nog onderweg) d.d. 11 juli 2000, kenmerk N2000/3031. (niet digitaal beschikbaar)
2. IPO-brief aan het Ministerie LNV d.d. 14 december 1999, kenmerk 30343/99. (niet digitaal beschikbaar)
3. Dekkingsvoorstel project Leren voor duurzaamheid, meerjarenraming. (niet digitaal beschikbaar)

Ter inzage in de leeskamer

1. Beleidskader Leren voor Duurzaamheid en NME21, Leren voor een duurzame samenleving.
2. Provinciaal ambitiestatement Drenthe.

Assen, 23 augustus 2000
Kenmerk: 34/6.1/2000007785

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
H. Rappa-Velt, griffier

mat/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 23 augustus 2000, kenmerk 34/6.1/2000007785;

gelet op het eenmaligsubsidiebesluit van de staatssecretaris van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, kenmerk N2000/3031;

BESLUITEN:

- I. een krediet Leren voor Duurzaamheid in te stellen voor de periode 2000 tot 2003;
- II. in de jaren 2001 tot en met 2003 jaarlijks *f* 72.500,-- te reserveren voor Leren voor duurzaamheid uit de middelen voor nieuw beleid;
- III. in 2000 *f* 32.500,-- dekken uit het krediet Onvoorzienne uitgaven 2000 voor Leren voor duurzaamheid;
- IV. het krediet te vullen met:
 - a. de jaarlijkse bijdrage van het Rijk van *f* 250.000,-- verkregen op grond van het eenmalig subsidiebesluit van de staatssecretaris van LNV, N2000/3031;
 - b. de in 2000 uit het NMP-voorjaarsprogramma gereserveerde bijdrage van *f* 40.000,-- ;
 - c. de hiervoor onder II en III bedoelde bijdragen;
- V. mogelijk te verwerven bijdragen van gemeenten en waterschappen ten behoeve van de cofinanciering voor Leren voor duurzaamheid in mindering te brengen op de hiervoor genoemde provinciale bijdrage;
- VI. ten aanzien van dit besluit een voorbehoud te maken in de zin dat het nu genomen besluit een principebesluit betreft en in finale zin te besluiten in het kader van de besluitvorming over de begroting 2001/Najaarsnota 2000 (voorstel o.);
- VII. de als bijlage bij dit besluit gevoegde Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid vast te stellen;
- VIII. de subsidieregeling te plaatsen in het Provinciaal blad, met de vermelding dat de regeling in werking treedt op 15 oktober 2000 en terugwerkt tot 1 juli 2000.

Assen, 4 oktober 2000

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

mat/coll.

Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.

Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *aanvrager*: natuurlijk persoon of rechtspersoon met uitzondering van de staat of Staatsbosbeheer;
- b. *Provinciaal ambitiestatement Drenthe*: bestuurlijk bekrachtigde afspraak over te bereiken doelen in de periode 2000 tot 2003 in Drenthe op het gebied van leren voor duurzaamheid tussen de stuurgroep en het college van gedeputeerde staten;
- c. *natuur- en milieueducatie (NME)*: een vorm van educatie die leidt tot vergroting van kennis, inzicht en vaardigheden op het terrein van natuur, milieu en duurzaamheid, zodat mensen in staat zijn bewuste keuzes ten aanzien van natuur, milieu en duurzame ontwikkelingen te maken. Voorbeelden van NME-activiteiten zijn: studiedagen, symposia, workshops, cursussen, ontwikkeling en verspreiding van onderwijs- en voorlichtingsmaterialen, tentoonstellingen, excursies, lezingen, audiovisuele presentaties, nieuwsbrieven, veldwerk, internetsites, kennisuitwisseling en educatieve werkkampen;
- d. *ASV*: de Algemene subsidieverordening Drenthe;
- e. *provinciaal programma Leren voor duurzaamheid*: een door gedeputeerde staten vastgestelde lijst met projecten die in enig jaar voor subsidie op grond van deze subsidieverordening in aanmerking komen.

Artikel 2.

Gedeputeerde staten kunnen met inachtneming van deze regeling een incidentele subsidie verlenen aan een aanvrager ten behoeve van projecten gericht op NME in Drenthe.

Artikel 3.

1. Voor subsidieverlening komen slechts in aanmerking projecten die voldoen aan de volgende criteria:
 - a. het project levert een bijdrage aan de positieversterking van NME door bestuurlijke verankering in overheidsbeleid en/of verdere inbedding in het onderwijs en/of integratie in maatschappelijke sectoren;
 - b. het project levert een bijdrage aan de professionalisering en/of kwaliteitszorg van NME-producten en organisaties;
 - c. het project levert een bijdrage aan de optimalisering van kennismanagement en/of ondersteuningsstructuur voor NME;
 - d. het project sluit aan bij een van de thema's Water, Omgevingskwaliteit of Consumentengedrag.
2. De aanvragen om subsidie moeten voorts voldoen aan drie of meer van de volgende criteria:
 - a. er moet sprake zijn van een nieuwe en specifieke doelgroep;
 - b. de doelgroep moet actief participeren;
 - c. het project moet bijdragen aan de realisering van de ambities om leerprocessen bij beleid te versterken;

- d. het project besteedt aandacht aan de mondiale aspecten van duurzaamheid;
 - e. het project moet gebruikmaken van ervaringen elders, voorzover deze beschikbaar zijn;
 - f. het project moet een meerwaarde hebben ten opzichte van bestaande en/of soortgelijke activiteiten;
 - g. het project moet aansluiten bij bestaande structuren, netwerken en/of beleidsontwikkeling op lokaal/regionaal niveau;
 - h. er moet een redelijke verhouding zijn tussen de kosten en baten/geschat resultaat van projecten en programmaopbouw.
3. Voor subsidieverlening komen in ieder geval niet in aanmerking:
 - a. projecten met een winstoogmerk;
 - b. projecten die tot het reguliere aanbod of takenpakket van instellingen gerekend kunnen worden.
 4. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid zal ingeval subsidieverlening leidt tot overschrijding van het vastgestelde subsidieplafond voorrang worden verleend aan aanvragen die voldoen aan de meeste van de in het tweede lid genoemde criteria en vervolgens aan eerdergenoemde criteria boven latergenoemde.

Artikel 4.

1. Een subsidie in de kosten van project, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, bedraagt maximaal 90% van de totale projectkosten en ten hoogste f 50.000,-.
2. In naar het oordeel van gedeputeerde staten bijzondere gevallen kan een hogere subsidie worden verleend.
3. Voor subsidieverlening komen in ieder geval niet in aanmerking de structurele personeelskosten van de aanvragende of uitvoerende organisatie.

DE AANVRAGEN

Artikel 5.

1. Een aanvraag om subsidie wordt in afwijking van artikel 29 van de ASV voor het jaar 2001 ingediend voor 1 januari 2001 en voor de jaren 2002 en verder voor 1 oktober van het jaar voorafgaande aan het jaar waarin het project wordt uitgevoerd.
2. Als in enig jaar minder subsidiabele aanvragen ingediend zijn dan het subsidieplafond, geldt als tweede indieningstermijn 1 mei van dat jaar.

Artikel 6.

1. Gedeputeerde staten beslissen in afwijking van artikel 32 van de ASV in 2001 voor 1 maart en in 2002 en volgende jaren voor 1 februari van het subsidiejaar welke voor subsidie in aanmerking komende projecten tot welk subsidiebedrag zullen worden opgenomen in het provinciaal programma Leren voor duurzaamheid, nadat hierover een advies is gevraagd aan het Platform Leren voor duurzaamheid Drenthe.
2. Als artikel 5, tweede lid, van toepassing is, beslissen gedeputeerde staten voor 1 juli van dat jaar over opname van de voor deze termijn ingediende projecten in het provinciaal programma Leren voor duurzaamheid zoals genoemd in artikel 6, eerste lid.

VERPLICHTINGEN VAN DE SUBSIDIEONTVANGER

Artikel 7.

Bij projecten die een langere uitvoeringsduur hebben dan 1 jaar, dient de aanvrager jaarlijks voor 31 januari van het daaropvolgende jaar een tussentijdse rapportage van de stand van zaken van het project te overleggen.

SLOTBEPALING

Artikel 8.

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 oktober 2000 en werkt terug tot 1 juli 2000.
2. Deze regeling wordt aangehaald als Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid.

Toelichting bij de Subsidieregeling Leren voor duurzaamheid

Artikelen 1 en 2.

Geen toelichting

Artikel 3.

– Eerste lid

Aanvragen voor een subsidie moeten in ieder geval voldoen aan alle criteria genoemd in artikel 3, eerste lid.

– Tweede en vierde lid

De aanvragen voor subsidie worden verder beoordeeld aan de hand van de onder a tot en met h genoemde criteria. Projecten moeten minimaal aan 3 van de genoemde criteria voldoen. Wanneer sprake is van overschrijding van het subsidieplafond, worden de projecten onderling vergeleken. Daarbij geldt dat projecten die aan meerdere criteria voldoen, voorrang hebben boven projecten die aan slechts 3 criteria voldoen. Wanneer 2 of meer projecten aan evenveel criteria voldoen, krijgen projecten die voldoen aan eerdergenoemde criteria (bijvoorbeeld a, b en d), voorrang boven projecten die aan later genoemde criteria voldoen (bijvoorbeeld d, e en h).

– Derde lid

Gedeputeerde staten verlenen geen subsidie aan activiteiten die vallen onder het reguliere aanbod van een organisatie. Hiermee wordt overlap met eventuele structurele budgetten voorkomen. Het krediet Leren voor duurzaamheid is ook niet bedoeld voor ondersteuning van projecten die zonder financiële steun van de overheid ook levensvatbaar zijn. Deze beperking is met name bedoeld om concurrentievervalsing te voorkomen.

Artikel 4.

Het Rijk heeft aan het beschikbaar gestelde budget voor Leren voor duurzaamheid de voorwaarde gesteld dat lagere overheden en lokale partners aan de projecten een eigen bijdrage leveren van minimaal 22,4%. Het betreft hier een percentage eigen bijdrage, gerekend over alle projecten voor Leren voor duurzaamheid. Dit is met name bedoeld om te voorkomen dat projecten worden ontwikkeld waar geen vraag naar is. Met name bij uitvoering van projecten door minder draagkrachtige organisaties kan GS besluiten het cofinancieringspercentage te bepalen op het minimum van 10. Bij de uiteindelijke beoordeling zal het percentage van de totale kosten dat voor subsidie in aanmerking komt door gedeputeerde staten per project worden vastgesteld op grond van te verwachten mogelijkheden om andere financiële middelen te genereren. Dat betekent dat meer draagkrachtige organisaties een hoger percentage eigen bijdrage moeten realiseren. Het is daarom van belang dat de begroting alle kosten bevat die voor het project worden gemaakt, ook de kosten die uit eigen middelen of andere budgetten worden of kunnen worden bekostigd. Daarbij horen dus ook de structurele personele kosten van een organisatie, hoewel deze kosten niet voor subsidie in aanmerking komen. Gedeputeerde staten kunnen aan projecten die zij van groot belang vinden voor de ontwikkeling van Leren voor duurzaamheid in Drenthe een hogere subsidie toekennen dan f 50.000,-.

Artikel 5.

Gedeputeerde staten beslissen over de aanvragen, nadat zij het Platform Leren voor duurzaamheid om advies hebben gevraagd.

Artikel 6.

Geen toelichting.

Artikel 7.

Gedeputeerde staten moeten jaarlijks voor 1 maart een tussentijds verslag van de besteding van de middelen overleggen aan het Ministerie van LNV. De afzonderlijke projectverslagen dienen als basis daarvoor.

*regl(nieuw)/Leren voor duurzaamheid
ga.coll.

